

॥ కుణ్డికోపనిషత్ ॥

కుణ్డికోపనిషత్ప్రతపరివ్రాజకసంతతిః ।
యత్ర విశ్వాన్తిమగమత్తద్వామపదమాశ్రయే ॥
ఓం ఆప్యాయన్తు మమాజ్ఞాని వాక్ప్రాణశ్శక్తుః
శ్రోత్రమథో బలమిన్ద్రియాణి చ ॥ సర్వాణి సర్వం
బ్రహ్మోపనిషదం మాహం బ్రహ్మ నిరాకుర్యాం
మా మా బ్రహ్మ నిరాకరోదనిరాకరణమస్త్వనిరాకరణం
మేస్తు తదాత్మని నిరతే య ఉపనిషత్సు ధర్మాస్తే మయి
సన్తు తే మయి సన్తు ॥ ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥
హరిః ఓం

బ్రహ్మచర్యాశ్రమే క్షీణే గురుశుశ్రూషణే రతః ।
వేదానధీత్యానుజ్ఞాత ఉచ్యతే గురుణాశ్రమీ ॥ ౧ ॥
దారమాహృత్య సద్భ్రశమగ్నిమాధాయ శక్తితః ।
బ్రాహ్మీమిష్టిం యజేత్తాసామహోరాత్రేణ నిర్వపేత్ ॥ ౨ ॥
సంవిభజ్య సుతానర్థే గ్రామ్యకామాన్విసృజ్య చ ।
సంచరన్వనమార్గేణ శుచౌ దేశే పరిభ్రమన్ ॥ ౩ ॥
వాయుభక్షోఽముభక్షో వా విహితైః కన్దమూలకైః ।
స్వశరీరే సమాప్యథ పృథివ్యాం నాశ్చ పాతయేత్ ॥ ౪ ॥
సహ తేనైవ పురుషః కథం సంన్యస్త ఉచ్యతే ।
సనామధేయో యస్మిన్స్తు కథం సంన్యస్త ఉచ్యతే ॥ ౫ ॥
తస్మాత్ఫలవిశుద్ధాజ్ఞీ సంన్యాసం సంహితాత్మనామ్ ।
అగ్నివర్ణం వినిష్కమ్య వానప్రస్థం ప్రవద్యతే ॥ ౬ ॥
లోకవద్భార్యయాసక్తో వనం గచ్ఛతి సంయతః ।
సంత్యక్త్వా సంసృతిసుఖమనుతిష్ఠతి కిం ముధా ॥ ౭ ॥
కింవా దుఃఖమనుస్మృత్య భోగాంస్త్వజతి చోచ్ఛితాన్ ।
గర్భానభయాద్భీతః శీతోష్ణాభ్యాం తథైవ చ ॥ ౮ ॥
గుహ్యం ప్రవేష్టుమిచ్ఛామి పరం పదమనామయమితి ।
సంన్యస్యాగ్నిమపునరావర్తనం యన్మృత్యుర్జాయమావహమితి ॥
అథాధ్యాత్మమన్తాశ్చాపేత్ । దీక్షామువేయాత్కాషాయసాః ।
కక్షోపస్థలోమాని వర్జయేత్ । ఊర్ధ్వబాహుర్విముక్తమార్గో భవతి ।
అనికేతశ్చరేభిక్షాశీ । నిదిధ్యాసనం దధ్యాత్ । పవిత్రం
ధారయేజ్జన్తుసంరక్షణార్థమ్ । తదపి శ్లోకా భవన్తి ।
కుణ్డికాం చమకం శిక్యం త్రివిష్టపముపానహౌ ।
శీతోపఘాతినీం కన్యాం కౌపీనాచ్ఛాదనం తథా ॥ ౯ ॥
పవిత్రం స్నానశాటీం చ ఉత్తరాసజ్గమేవ చ ।
అతోఽతిరిక్తం యత్కించిత్యర్వం తద్వర్జయేద్యతిః ॥ ౧౦ ॥
నదీపులినశాయీ స్వాద్దేవాగారేషు బాహ్యతః ।
నాత్యర్థం సుఖదుఃఖాభ్యాం శరీరముపతాపయేత్ ॥ ౧౧ ॥
స్నానం పానం తథా శౌచమద్భిః పూతాభిరాచిరేత్ ।
స్తూయమానో న తుష్యేత నిన్దితో న శపేత్పరాన్ ॥ ౧౨ ॥
భిక్షాదివైదలం పాత్రం స్నానద్రవ్యమవారితమ్ ।

ఏవం వృత్తిముపాసీనో యతేన్ద్రియో జపేత్సదా ॥ ౧౩ ॥
 విశ్వాదు మనుసంయోగం మనసా భావయేత్సుధీః ।
 ఆకాశాద్వాయుర్వాయోర్జ్యోతిరోజ్యోతిష ఆపోఽద్భ్యః పృథివీ ।
 ఏషాం భూతానాం బ్రహ్మ ప్రవద్యే । అజరమమరమక్షరమవ్యయం ప్రవద్యే ।
 మయ్యఖణ్డసుఖాంభోధౌ బహుధా విశ్వవీచయః ।
 ఉత్పద్యస్తే విలీయస్తే మాయామారుతవిభ్రమాత్ ॥ ౧౪ ॥
 న మే దేహీన సంబన్ధో మేఘేనేవ విహాయసః ।
 అతః కుతో మే తద్ధర్మా జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తిషు ॥ ౧౫ ॥
 ఆకాశవత్కల్పవిదూరగోహమాదిత్యవద్భాస్యవిలక్షణోఽహమ్ ।
 అహార్యవన్నిత్యవినిశ్చలోఽహమమ్బోధివత్పారవివర్జితోఽహమ్ ॥ ౧౬ ॥
 నారాయణోఽహం సరకాన్తకోఽహం పురాన్తకోఽహం పురుషోఽహమీశః ।
 అఖణ్డబోధోఽహమశేషసాక్షీ నిరీశ్వరోఽహం నిరహం చ నిర్మమః ॥ ౧౭ ॥
 తదభ్యాసేన ప్రాణాపానో సంయమ్య తత్ర శ్లోకా భవన్తి ॥
 వృషణాపానయోర్మధ్యే పాణీ ఆస్థాయ సంశ్రయేత్ ।
 సందశ్య శనకైర్నిహ్వాం యవమాత్రే వినిర్గతామ్ ॥ ౧౮ ॥
 మాషమాత్రాం తథా దృష్టిం శ్రోత్రే స్థాప్య తథా భువి ।
 శ్రవణే నాసికే గన్ధా యతః స్వం న చ సంశ్రయేత్ ॥ ౧౯ ॥
 అథ శైవవదం యత్ర తద్బ్రహ్మ బ్రహ్మ తత్పరమ్ ।
 తదభ్యాసేన లభ్యేత పూర్వజన్మార్జితాత్మనామ్ ॥ ౨౦ ॥
 సంభూతైర్వాయుసంశ్లావైర్హృదయం తప ఉచ్యతే ।
 ఊర్ధ్వం ప్రవద్యతే దేహోద్భిత్వా మూర్ధానమవ్యయమ్ ॥ ౨౧ ॥
 స్వదేహస్య తు మూర్ధానం యే ప్రాప్య పరమాం గతిమ్ ।
 భూయస్తే న నివర్తన్తి పరావరవిదో జనాః ॥ ౨౨ ॥
 న సాక్షిణం సాక్ష్యధర్మాః సంస్పృశన్తి విలక్షణమ్ ।
 అవికారముదాసీనం గృహధర్మాః ప్రదీపవత్ ॥ ౨౩ ॥
 జలే వాపి స్థలే వాపి లురత్యేష జడాత్మకః ।
 నాహం విలిప్యే తద్ధర్మైర్మట్టధర్మైర్మర్షభో యథా ॥ ౨౪ ॥
 నిష్ప్రియాఽస్మ్యవికారోఽస్మి నిష్కలోఽస్మి నిరాకృతిః ।
 నిర్వికల్పోఽస్మి నిత్యోఽస్మి నిరాలమ్బుఽస్మి నిర్ద్వయః ॥ ౨౫ ॥
 సర్వాత్మకోఽహం సర్వోఽహం సర్వాతీతోఽహమద్వయః ।
 కేవలాఖణ్డబోధోఽహం స్వానందోఽహం నిరన్తరః ॥ ౨౬ ॥
 స్వమేవ సర్వతః పశ్యన్మన్యమానః స్వమద్వయమ్ ।
 స్వానన్దమనుభుంజానో నిర్వికల్పో భవామ్యహమ్ ॥ ౨౭ ॥
 గచ్ఛంస్తిష్ఠన్నుపవిశఞ్చయానో వాన్యథాపి వా ।
 యథేచ్ఛయా వసేద్విద్వానాత్మారామః సదా మునిః ॥ ౨౮ ॥ ఇత్యుపనిషత్ ॥
 ఓం ఆప్యాయన్తు మమాఙ్గాని వాక్యాణాశ్చక్షుః
 శ్రోత్రమథో బలమిన్ద్రియాణి చ ॥ సర్వాణి సర్వం
 బ్రహ్మోపనిషదం మాహం బ్రహ్మ నిరాకుర్యాం
 మా మా బ్రహ్మ నిరాకరోదనిరాకరణమస్తన్నిరాకరణం
 మేస్తు తదాత్మని నిరతే య ఉపనిషత్సు ధర్మాస్తే మయి
 సన్తు తే మయి సన్తు ॥ ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ॥

హరిః ఓం తత్సత్ ॥
ఇతి కుఙ్గికోపనిషత్సమాప్తా ॥

For corrections
Mail to urbhaskar@yahoo.com